

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

Ульянова Галина Олексіївна, Ульянов Олексій Іванович СВОБОДА ТВОРЧОСТІ ТА ЇЇ ЗМІСТ	657
Бааджи Наталія Пилипівна РОЛЬ ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК У ЦИФРОВОМУ МАРКЕТИНГУ	659
Галупова Лариса Ігорівна ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (НЕЙРОМЕРЕЖ) У ПРАВОВІЙ СФЕРІ	661
Ennan Ruslan LEGAL REGULATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE EUROPEAN UNION	664
Кирилюк Алла Володимирівна ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕРНЕТ-ПРАВОВІДНОСИН	667
Кравченко Олександр Миколайович КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ ТА КОНФІДЕНЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	670
Бугаєць Альона Сергіївна РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗАСОБАМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ...	673
Височин Дмитро Олександрович ПАРАЛЕЛЬНИЙ ІМПОРТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ	675
Hrytseniuk Vladyslav, Golovatyuk Ivan THE PROBLEM OF IDENTIFYING INTERNET USERS	676
Козир Олександр Олександрович ОСОБЛИВОСТІ КОРИСТУВАЦЬКОГО КОНТЕНТУ	678
Ларіонов Владислав Сергійович ПРАВОВА ОХОРОНА ТВОРІВ, СТВОРЕНИХ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	680
Шендрік Ірина Сергіївна ПРИРОДА ТА СУТНІСТЬ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ ЯК ОБ'ЄКТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ	683

СЕКЦІЯ 16. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

Подцерковний Олег Петрович ЩОДО НАГАЛЬНИХ КРОКІВ УСУНЕННЯ ОКРЕМИХ ПЕРЕШКОД ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ В УКРАЇНІ	685
Будурова Ганна Миколаївна НОВЕЛИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	687
Войнарівський Микола Миколайович ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПОЗИЧЕННЯ ДОСВІДУ НІМЕЧЧИНИ ПРИ ВДОСКОНАЛЕННІ АДМІНІСТРАТИВНО- ГОСПОДАРСЬКИХ САНКЦІЙ В УКРАЇНІ	690
Добровольська Володимира Володимирівна ЩОДО ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПЕРІОД ВОЄННИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	692
Згама Антоніна Олександрівна ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОСУДДЯ: ШЛЯХ ДО СПРАВЕДЛИВОГО ТА ЕФЕКТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ..	694
Квасніцька Ольга Олексіївна ДО ПИТАННЯ ПРЕДМЕТА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОГО ПРАВА	696
Попелюк Вадим Павлович ЩОДО ВПЛИВУ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ ДОСТУПНОГО ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЖИТЛА “Є-ОСЕЛЯ” НА ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО В УМОВАХ ВІЙНИ	699
Бабалунга Олесь Михайлович МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	701
Велєв Іван Іванович ЩОДО АДВОКАТСЬКОГО ГОНОРАРУ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ	703
Зарічанський Григорій Віталійович СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КРИПТОБІРЖ ТА ОБІГУ КРИПТОВАЛЮТИ	705
Ковалевич Ігор Ігорович ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ КРИПТОВАЛЮТИ	707
Кубрак Гліб Олегович МІСЦЕ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МСБ В ДЕРЖАВНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ТА ПРАВОВІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	709
Ляховецький Олександр Олександрович ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ	712
Попович Павло Олександрович ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ПРИТРИМАННЯ ЯК ГАРАНТІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У СФЕРІ ЗЕД(В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ)	714

3. Бондаренко О. О. Стан правової охорони і захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні під час війни. *Часопис Київського університету права*. 2023. № 2. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/download/874/813>

4. Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України : Закон України від 01.04.2022 р. № 2174-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2174-20#Text>

5. Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності. інформ. лист Вищого Господарського суду України від 08.10.2003 р. № 01-8/1199.

6. Пильгун Н. В., Черкавська Н. Р. Особливості правового захисту міжнародних авторських прав. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія : Право. 2018. № 1 (17). URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2018/n1/18pnmvmap.pdf>

7. Косяченко К. Е. Зміст та особливості правового регулювання і реалізації права інтелектуальної власності в контексті цивільно-правових відносин. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-6/28>.

Ключові слова: право інтелектуальної власності, об'єкти права інтелектуальної власності, міжнародне регулювання.

Keywords: intellectual property law, objects of intellectual property law, international regulation.

Височин Дмитро Олександрович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри інтелектуальної власності і патентної юстиції*

ПАРАЛЕЛЬНИЙ ІМПОРТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ

Конкуренція є найважливішим елементом ринкової економіки, який визначає розвиток і характер ринкових відносин. Актуальним питанням в умовах сьогодення є забезпечення правових та організаційних засад формування конкурентного ринку лікарських засобів, як невід'ємної умови їх доступності для різних верств населення. Взаємозамінність лікарських засобів, удосконалення процедур ціноутворення на ліки, забезпечення відкритості, прозорості та недискримінації учасників ринку, відкритість ринку для імпорту окремих категорій лікарських засобів обумовлюють не лише їх доступність, а й впливають на розвиток національної фармацевтичної галузі. З розвитком міжнародної торгівлі все більшої актуальності набуває питання захисту інтелектуальної власності під час транзиту товарів, що містять об'єкти інтелектуальної власності. Це обумовлює важливість дослідження правових засад регулювання відносин у сфері паралельного імпорту в рамках сучасних інтеграційних процесів.

Паралельний імпорт сприяє розширенню ціни та фактичної доступності ліків для населення країн ЄС. Він діє лише між країнами Європейської економічної зони та базується на принципі вільного руху товарів.

А. Д. Барзилович пропонує впровадження системи паралельного імпорту, що полягає у ввезенні оригінальних ліків з за кордону у випадку відсутності безпосередньої згоди на це правовласника товарного знака. Також вбачається за доцільне ввести вимогу обов'язкового ліцензування для виробників і дистриб'юторів, які здійснюють паралельний імпорт [1, с. 51].

Для країн з обмеженими ресурсами потенційна економія коштів від паралельного імпорту ліків є найважливішою.

Паралельний імпорт тісно пов'язаний з поняттям вичерпання інтелектуальної власності. Можливість законодавчого обґрунтування паралельного імпорту з'явилася з розвитком кон-

цепції міжнародного (універсального) вичерпання прав інтелектуальної власності, що слугує таким цілям: обмеження монополістичної діяльності, запобігання фрагментації ринку, забезпечення вільного руху товарів на ринок.

Однією з основних відмінностей між переміщенням товару «паралельного імпорту» і контрафактом є оригінальність товару, виготовленого правовласником і введеним в офіційний оборот. Щоб спростувати статус товарів як контрафактних, важливим є наявність угоди, яка регулює передачу прав на промислову власність [2].

Для забезпечення єдиного економічного простору країни-члени ЄС не лише прийняли концепцію «регіонального вичерпання прав інтелектуальної власності», а й розробили систему імпорту ліків з однієї країни-члена в іншу. Компанії не мають права реєструвати ліки, які продаються в країнах ЄС, а можуть лише декларувати, що вони імпортовані з країн ЄС за процедурами паралельного імпорту, якщо виконуються певні умови.

Ліки можуть бути ввезені в країну за процедурою «паралельного імпорту», якщо вони відповідають таким умовам: вони легально перебувають в обігу в одній із країн ЄС і за складом схожі на місцеві ліки. Зокрема, якщо лікарський засіб містить ту саму діючу речовину, вироблену одним виробником. США серйозно розглядають можливість дозволити паралельний імпорт ліків лише з країн з ефективними системами регулювання, які Міжнародний банк реконструкції та розвитку вважає дуже прибутковими. Хоча, як зазначають експерти, така дискримінація країн за рівнем доходів суперечить статті 4 Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності, «це в інтересах соціальної політики» [3].

Кожна країна має розробити власну стратегію, спрямовану на забезпечення реалізації основних прав людини, пов'язаних із щоденними потребами, необхідними для підтримки нормального рівня життя громадян. В першу чергу це стосується медикаментів.

Запровадження паралельного імпорту може вирішити низку проблем, пов'язаних із ціновою, якісною та різноманітною дискримінацією споживачів, захистивши їх від наслідків, які можуть виникнути внаслідок обмежень поставок товарів через рішення іноземних державних органів та правовласників. Крім того, ліцензування паралельного імпорту може стати стимулом для розвитку малих і середніх підприємств, що передбачатиме розвиток нової галузі.

Список використаних джерел

1. Барзилович А. Д. Фармакологічний ринок України: динаміка розвитку та особливості регулювання. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2020. № 3. С. 47–52.
2. Моргун А. Припинення паралельного імпорту товарів в Україні. URL: <https://www.inventa.ua/ua/blog/1781-prypynennia-paralelnoho-importu-tovariv-v-ukraini/>
3. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : міжнар. док. COT. 1994. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/981_018/page5

Ключові слова: паралельний імпорт, конкуренція, лікарські засоби, фармацевтичне законодавство.

Keywords: parallel import, competition, medicinal products, pharmaceutical legislation.

Hrytseniuk Vladyslav, Golovatyuk Ivan

National University «Odesa Law Academy»

graduate students of the Department of Intellectual Property Law and Patent Justice

THE PROBLEM OF IDENTIFYING INTERNET USERS

The essence of the systemic legal problem of identifying users on the Internet is that, due to the architectural features of the Internet, interaction between users (real individuals acting on their own behalf or on behalf of other persons they represent, including legal entities) is objectively mediated,